שבוע לא פ"ה

שבוע עם חברה טובה בעיר הנופש היוגוסלבית בלד שווה שלושה פסיכיאטרים, שתי פסיכואנליזות, שלוש דינמיקות קבוצתיות, 11 פגישות עם יועץ־נישואין, שני קורסים של דייל־קרנגי, שלושה אסטים, וארבעה I.M.

זה ברוך.

● ● ●

בלד, עיירת־נופש באיזור סלובניה, קרוב לגבול האוסטרי, היא מסוג הדברים שעליהם אומרים „אין דבר כזה!"

כשהגענו במונית למקום והלכנו עוד כמה

יוגוסלביה, מרכז־תיירות אופייני
„גן־ערן למעשנים ואוכלי כולסטרול"

צעדים, נעצרנו, שתינו, הסתכלנו זו על זו ואמרנו כמעט בבת־אחת: „זה לא כמו הציורים האלה שמוכרים בתחנה המרכזית בתל־אביב?"

מסביב הרים גבוהים מכוסים ביערות ירוקים, בו־קע הרים גבוהים יותר, שבקצותיהם עדיין בוהק שלג לבן, ולמרגלות ההרים, לידנו ממש, אגם עגול, כמו בציור, שבמרכזו אי קטן, עטוף בירק ובו כנסיה יפהפיה. ליד הרגליים שלנו ממש שטים להם ברווזים ירוקי־ראש ובמרחק מהם נעים באצילות שלושה ברבורים לבנים. אז יש דבר כזה או אין?

שבוע בבלד מפגיש אותך עם מוג־אוויר אידיאלי, עם אנשים חמים, נעימים ולא חברמנים מדי; עם ארכיטקטורה מעניינת, שבה מתמזגים הישן והמודרני זה בזה, ויוצרים משהו שקשה לראות במקום אחר; עם פנסיונים קטנים הטובלים בגנים ועם מלונות־פאר של ממש.

שבוע בבלד זה אוכל מצויין ויין נפלא וקפה איום ונורא. בשבוע אחד בבלד אפשר לראות מאות גברים יפי־תואר ונשים עם שערות ברגליים (לא יכולנו להתאפק ושאלנו למה הן לא מתגלחות. אמרו לנו שאשה עם שערות ברגליים זה סכסי).

פגשנו מלצרים מחייכים, כי הם מרוצים ממיקצועם, ואין להם שום תוכניות להיות מנכ"לים או אנשי־עסקים. פגשנו אנשים מעשנים בכל פינה, וכל ההיסטריה של „סיגרע" עדיין לא הגיעה אליהם. גן־ערן למעשנים ולאוכלי כולסטרול (יש להם פרושוטו מהמשובחים שאכלתי). אבל למה אני ממשיכה לספר. תשברו איזה חיסכון קטן, תיקנו כרטיס ליוגוסלביה וסעו לבלד.

● ● ●

עכשיו אתם רוצים לדעת קצת על המחירים. אז כרטיס־טיסה ליוגוסלביה עולה כ־400 דולר, ומס־הנסיעות עולה 250 שקלים, אבל לזה אין שום קשר ליוגוסלבים.

אצלם זה לגמרי אחרת. חדר זוגי בפנסיון משגע עלה לשתינו 15 דולר ללילה. כן. קראסקה של קפה ועוגה בבית־מלון על ראש ההר.

אבל למה להרבות מילים. שבוע ימים בבלד, כולל הכל־הכל־הכל ועוד קצת מתנות, עלה לי 300 דולר. לא בא לכם?

● ● ●

בלובליאנה, העיר הגדולה הקרובה לבלד, פגשנו בחורה יוגוסלבית צעירה ונחמדה, חסרת־דת, כך הגדירה את עצמה, שענדה לצווארה מגן־דויד קטן מזהב.

חברתי יעל היתה מוכרחה לדעת בדיוק מדוע הבחורה עונדת מגן־דויד, ומה זה בכלל בן־אדם חסר־דת.

ובכן, קסניה — זה שמה של הבחורה — סיפרה: סבתא שלה, שהיתה יהודיה כשרה ממישפחה מסורתית ביוגוסלביה, ניישאה לפני 50 שנה ליוגוסלבי מוסלמי. נולדה להם ילדה אחת, שכבר היתה חצי־חצי. אותה חצי־חצי נישאה, בבוא יומה, ליוגוסלבי־קתולי, ומהנישואין הללו נולדה קסניה, שעל פי הגדרתה היא בן־אדם חסר־דת ואתאיסטי.

ומגן־הדויד? את מגן־הדויד הקטן הזה קיבלה סבתא שלה מאמה לפני 70 שנה וענדה אותו על צווארה עד שנלקחה בזמן מילחמת־העולם השנייה למחנה ברגן בלזן, שם הורידה אותו מצווארה והחביאה בתוך שפופרת של מישחת־שיניים. שם, בתוך השפופרת, הוא היה מונח כל זמן שהותה במחנה־הריכוז. כשיצאה משם נתנה אותו לבתה — אמה של קסניה, ולפני שנים מעטות נתנה אותו האם לקסניה עצמה.

וזה לא סוף הסיפור. קסניה שאלה אותנו אם יש סיכוי שהיא תוכל לעלות ארצה, למרות שהיא רק רבע יהודיה (אגב, לפי חוקי ההלכה היא יהודיה שלמה, ואת זה לא ידעה). שאלנו אותה למה דווקא ישראל מכל האדרצות. „מה יש לי עם ארץ אחרת?" ענתה.

● ● ●

אגב, הקשר לישראל הוא כזה: נכנסים לכל סניף־דואר. שם נכנסים לתא־טלפון סגור, מרימים את השפופרת, מחייגים את הקידומת של ישראל ואת המיספר המבוקש. תוך 30 שניות נוצר הקשר, ושומעים יותר טוב מאשר מרחוב גורדון לרחוב הירקון. כל זמן השיחה מראה לך המונה שמעל הראש בכמה כסף דיברת. שיחה ממוצעת עולה שניים־שלושה דולר.

יוגוסלביה? אמריקה!

● ● ●

אגב, קשר טלפוני, זה הזמן להביא במדוייק את שיחת־הטלפון היחידה שניהלתי מבלד עם ביתי בתל־אביב.

הלו!

כן?

שלום גיא חמוד, מה שלומך?

בסדר.

אתה מתגעגע אלי?

כן. תגידי, איך מגיעים מהבית שלנו לקולנוע חן?

למה אתה שואל?

כי אני רוצה ללכת עם חברים לסרט, ואני לא יודע איך מגיעים.

מותק, זאת שיחת־חוץ. תשאל את אבא איך מגיעים.

אבא לא בבית, ואני רוצה ללכת לקולנוע, אז תגידי לי.

טוב, אז אתה יוצא מן הבית, פונה לבן־יהודה, הולך עד בוגרשוב..... (ההסבר לקח חמש דקות, וכשהגעתי ארצה הוא סיפר לי שלא הלך לקולנוע, כי אני לא יודעת להסביר כלום.)

● ● ●

ב־2 אחרי חצות חוזרים ארצה. לוקחים מונית העירה. במיקבץ־החדשות של גל־צה"ל אומרים שנערה ערביה בת 16 נהרגה מכדורי חייליי צה"ל, ועוד צעיר ערבי מת מפצעיו. אמרו גם שהטמפרטורות תהיינה רגילות לעונה זו של השנה. המונית, שלקחה אותנו מנמל־התעופה הביתה, עברה דרך רחוב אלנבי, שהוא, לכל הדיעות, הרחוב הכי מכוער בעולם, גם בלי ערמות־הזבל הענקיות שקידמו את פנינו.

הנהג שלנו היה במיוחד לא־נחמד, די עצבני וכזה מקופח ומלא תלונות. ליד הבית שלי היתה ערמת־זבל יותר גבוהה ממני, ובעלי, שטילפן למודיעין נמל־התעופה, קיבל אינפורמציה מוטעית, ולא חיכה לי. סחבתי את המיזוודה שלי לאורך 70 המדרגות, ובשום אופן לא הצלחתי להבין למה אני כל־כך שמחה לחזור ארצה.

אבל עם עובדות לא מתווכחים.

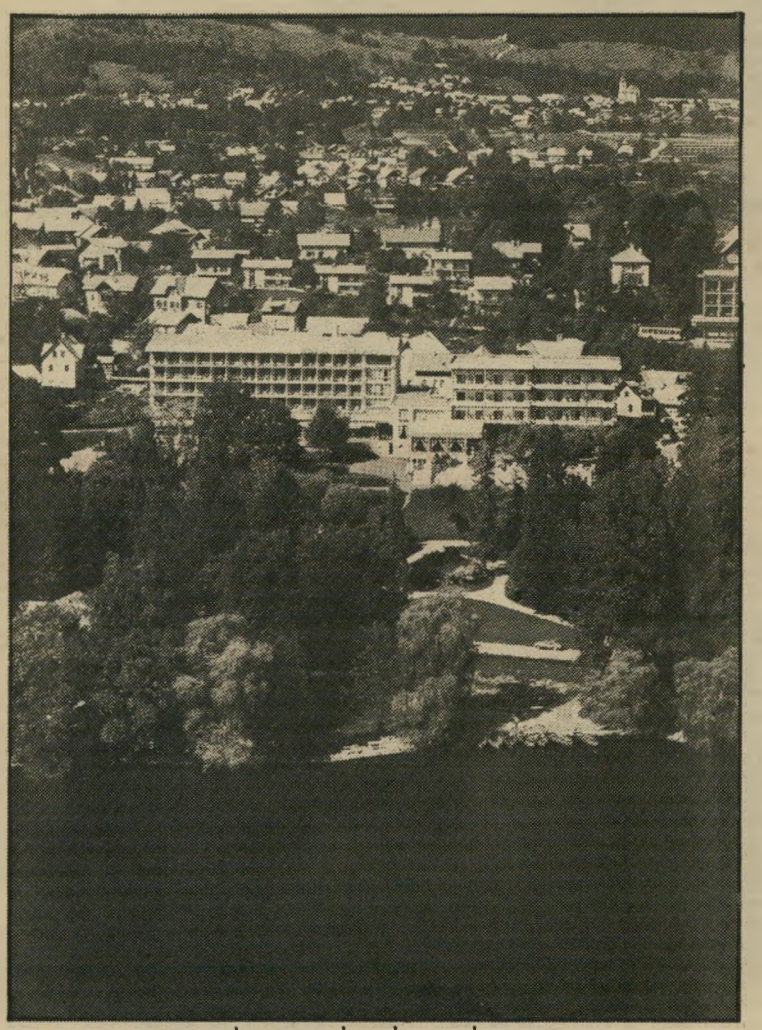

יוגוסלביה, מלון ג'לוביקה בבלד
„זה לא כמו הציורים שמוכרים בתחנה המרכזית?"

לא קשור לעניין

יצאתי מן הארץ בדיוק בל"ג בעומר. לפני שיצאתי טילפן אלי ידידי הלצונאי זחיאל ספרא ואמר לי שחתונה זה דבר מאוד לא־מוסרי.

?

כי זה עריכת ניסואין בבני־אדם.